Протокол № 1
засідання міської комісії з питань топоніміки,
охорони культурної спадщини та місцевої символіки

18.01.2022
15.00 год. зала засідань виконавчого комітету

На засіданні комісії присутні: 14 членів комісії (список додається).
Запрошені: директор ПК «Олександрійський театр» - Юрій Біланюк.

Засідання комісії правомочне.

На порядок денний виносяться наступні питання:

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. Про перейменування об'єкту міської топоніміки – Дніпропетровське шосе.
(інформує – ЗАВАЛІЙ Сергій Володимирович – голова комісії, керуючий справами виконавчого комітету).
2. Про утворення міського топоніму – скверу Тараса Шевченка.
(інформує – ІГНАТЬЄВА Тетяна Юріївна – начальник відділу архітектури та ремонтно-будівельних робіт УЖКХ, архітектури та містобудування міської ради).
3. Про оновлений дизайн меморіальної дошки Гнату ЮРІ.
(інформує БІЛАНЮК Юрій Фадейович – директор ПК «Олександрійський театр»).
4. Про оновлений дизайн меморіальної дошки В'ячеславу ЧОРНОВОЛУ.
(інформує БІЛАНЮК Юрій Фадейович – директор ПК «Олександрійський театр»).
5. Про розгляд заяви БІЛОШИЦЬКОГО Данила Олександровича.
(інформує – ГУР'ЄВА Наталія Федорівна – секретар комісії, головний спеціаліст відділу внутрішньої політики міської ради).

Голова комісії: Хто за такий порядок денний прошу голосувати: хто за? Проти? Утримався? Одноголосно.

І. Про перейменування об'єкту міської топоніміки – Дніпропетровське шосе.

Завалій С.В.: Відповідно до вимог Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів та заборону пропаганди їх символіки» топонім «Дніпропетровське шосе» підпадає під перейменування.

Так як питання перейменування Дніпропетровської області на державному рівні остаточно не вирішено, а місто Дніпропетровськ вже перейменовано в Дніпро, з урахуванням того, що після виборів 2020 року утворилася Олександрійська територіальна громада і готується проект рішення міської ради «Про перелік назв топонімів Олександрійської територіальної громади», пропонується перейменувати топонім «Дніпропетровське шосе» на «Дніпровське шосе».

Голова комісії: В кого які будуть пропозиції?

Члени комісії висловили пропозицію підтримати перейменування даного топоніму.

Інших пропозицій не буде? Хто за таку пропозицію прошу голосувати: хто «за»? «Проти»? «Утримався»? Одноголосно.

І. **УХВАЛИЛИ**:

1.Здійснити перейменування топоніму Олександрійської територіальної громади «Дніпропетровське шосе» на «Дніпровське шосе» і рекомендувати виконавчому комітету міської ради прийняти відповідне рішення.

ІІ. Про утворення міського топоніму – скверу Тараса Шевченка.

Голова комісії: слово надається Ігнатьєвій Тетяні Юріївні.

Ігнатьєва Т.Ю.: Станом на 01.01.2022 в місті обліковуються такі сквери:

Театральний сквер, сквер Ю.Ф. Кравченка і Сквер Героїв АТО.

Сквер – упорядкована і озеленена територія всередині житлової або промислової забудови, яка є елементом архітектурно-художнього оформлення населених місць, призначена для короткочасного відпочинку населення.

Так як у 2021 році територія поблизу пам'ятника Т.Г. Шевченка, в районі гімназії ім. Т. Г. Шевченка, була приведена в належний вид: посаджені нові дерева та кущі, прокладені тротуари, поставлені лавки, підніжжя пам'ятника викладено новою плиткою, тобто облагороджену територію пропонується назвати сквером, що відповідає містобудівній документації та найменувати Сквер Тараса Шевченка.

Голова комісії: В кого які будуть пропозиції?

Члени комісії підтримали пропозицію утворення скверу Тараса Шевченка.

Голова комісії: Інших пропозицій не буде? Хто за таку пропозицію прошу голосувати: хто «за»? «Проти»? «Утримався»? Одноголосно.

ІІ. УХВАЛИЛИ:

1. Утворити на місці зеленої зони, яка знаходиться біля навчально-виховного об`єднання «Олександрійська гімназія ім. Т. Г. Шевченка – ЗНЗ І-ІІ ступенів – школа мистецтв» Олександрійської міської ради (адреса: місто Олександрія, вулиця Івана Чиркіна, 19), сквер з подальшим найменуванням його «сквер Тараса Шевченка» і рекомендувати виконавчому комітету міської ради прийняти відповідне рішення.

ІІІ. Про оновлений дизайн меморіальної дошки Гнату ЮРІ.

Голова комісії: Слово надається Біланюку Юрію Фадеєвичу.

Біланюк Ю.Ф.: в зв'язку з реконструкцією театру, виникла ідея оновити меморіальну дошку Гнату Юрі, відомому театралу.

Голова комісії: хто бажає виступити?

Члени комісії одноголосно підтримали пропозицію щодо оновлення меморіальної дошки Гнату Юрі.

Голова комісії: Хто за таку пропозицію прошу голосувати: хто «за»? «Проти»? «Утримався»? Одноголосно.

ІІІ. УХВАЛИЛИ:

1. Дозволити адміністрації ПК «Олександрійський театр» виготовити та встановити за рахунок власних, спонсорських та залучених коштів меморіальну дошку Гнату ЮРІ в оновленому дизайні з новим меморіальним написом на фасаді будівлі ПК «Олександрійський театр» за адресою: Україна, Кіровоградська область, м. Олександрія, вулиця 6-го Грудня, 1 згідно з ескізом (додається).

IV. Про оновлений дизайн меморіальної дошки В'ячеславу ЧОРНОВОЛУ.

Голова комісії: Слово надається Біланюку Юрію Фадеєвичу.

Біланюк Ю.Ф.: питання такого ж плану: в зв'язку з реконструкцією театру, виникла ідея оновити також і меморіальну дошку В'ячеславу Чорноволу, відомому українському політику.

Голова комісії: хто бажає виступити?

Члени комісії підтримали ідею оновлення дошки.

Біланюк Ю.Ф.: ми допрацюємо з мовниками текст для оновлення дошки.

Голова комісії: Інших пропозицій не буде?

Хто за таку пропозицію прошу голосувати: хто «за»? «Проти»? «Утримався»? Одноголосно.

IV. УХВАЛИЛИ:

1. Дозволити адміністрації ПК «Олександрійський театр» виготовити та встановити за рахунок власних, спонсорських та залучених коштів меморіальну дошку В'ячеславу ЧОРНОВОЛУ в оновленому дизайні з новим меморіальним написом на фасаді будівлі ПК «Олександрійський театр» за адресою: Україна, Кіровоградська область, м. Олександрія, вулиця 6-го Грудня, 1 згідно з ескізом (додається).

V. Про розгляд заяви БІЛОШИЦЬКОГО Данила Олександровича

Голова комісії: Слово надається Гур'євій Наталії Федорівні.

Гур'єва Н.Ф.: ознайомила присутніх із заявою Білошицького Дмитра, стосовно перейменування міських топонімів вул. Трудових Резервів, вул. Зої Космодем'янської, вул. Ватутіна, провул. Ярославського та провул. Краснодонців.

Так як питання складне, вважаю за доцільне обговорити окремо кожен із запропонованих топонімів, долучивши історичні факти та ваші пропозиції (матеріали по кожній назві додаються).

Голова комісії: Хто бажає виступити?

вул. Трудових Резервів (Жовтневий мкр-н, велика вулиця)

Гур'єва Н.Ф.: відомості в честь чого названа вулиця, відсутні. Згідно Вікіпедії, термін «трудові резерви» має 2 значення: 1) всесоюзне добровільне спортивне товариство, що об'єднувало учнів і працівників ПТУ Радянського Союзу. Організація створена 1943 року; 2) трудові́ ресу́рси (або також трудові резерви) — поняття «марксистсько-ленінської» (комуністичної, сталінської або так званої «табірної») політичної економії.

Голобородько В.В.: в списку на «декомунізацію» даної вулиці немає. Вулиця велика, вважаю за потрібне залишити назву.

Голова комісії: інших пропозицій не буде?

Хто за те, щоб не перейменовувати вул. Трудових Резервів, прошу голосувати: хто «за»? – 13, «Проти»? - 1 «Утримався»?- немає.

вул. Зої Космодем'янської (мкр-н Перемога, 4 квартала)

Гур'єва Н.Ф.: маю припущення, що автор листа хоче перейменувати дану вулицю, названу на честь підпільниці, Героя радянського Союзу Зої Космодемянської з однієї причини: це участь Космодем'янської в складі спецзагонів, які готували для диверсійних акцій на окупованих територіях тактики «спаленої землі».

Таран Т.О., Голобородько В.В.: зазначили, Зоя Космодем'янська була жертвою тогочасного режиму. В роки, борючись за визволення рідної землі від окупантів, вона свято вірила в накази, які віддавало партійне керівництво.

Голова комісії: інших пропозицій не буде?

Хто за те, щоб не перейменовувати вул. Зої Космодем'янської, прошу голосувати: хто «за»? – 10, «Проти»? - 2 «Утримався»?- 2.

вул. Ватутіна (Жовтневий мкр-н, декілька бараків, 12 жителів)

Гур'єва Н.Ф.: Ватутін - член Ревізійної Комісії КП(б) України в 1940-1944 р.[1]. Член РКП(б)-ВКП(б), радянський воєначальник, генерал армії (1943).На початку 1920-их років брав участь у встановленні радянської окупації на території України, брав участь у боях проти загонів українських повстанців на Полтавщині, зокрема брав активну участь у війні проти армії УНР та повстанців Холодного Яру.[2] У 1930-1940-их роках, будучи генералом Червоної Армії, брав участь у боротьбі Червоної Армії проти Української Повстанської Армії.

Напередодні прийняття Верховною Радою України законів про декомунізацію України, у листопаді 2014 року Український інститут національної пам'яті включив Ватутіна до списку окремих осіб, причетних до боротьби проти незалежності України, організації голодоморів та політичних репресій, чиїми іменами названі вулиці в Україні[3][4]. Згодом, після прийняття Верховною Радою України законів про декомунізацію України, у жовтні 2015 року Український інститут національної пам'яті оприлюднив на своєму вебсайті оновлений «Список осіб, які підпадають під декомунізацію», і у цей список Ватутін вже не потрапив.

Голобородько В.В.: якщо змінювати назву вулиці Ватутіна, то необхідно змінювати і вулицю Діброви, адже історичні факти говорять самі за себе.

Комлєва Л.Ф.: підтримую, якщо змінювати назви, то переглянути і інші, які викликають сумнів.

Чемерис І.А.: Ватутін - одіозна історична постать. Я за перейменування вулиці Ватутіна.

Носов О.М.: однозначно проти назви вулиці Ватутіна, необхідно змінювати.

Таран Т.О.: перебуваючи на різних постах виконував накази партійного керівництва, після поранення був добитий своїми ж людьми в лікарні.

Писаревський Є.А.: якщо особи немає в списку на декомунізацію, це не значить, що ми не можемо змінити назву топоніму. Ми робили запити на Інститут Національної пам'яті, вони постійно над цим працюють. Але остаточне рішення завжди приймає міська рада.

Голова комісії: поступило дві пропозиції: залишити назву вулиці Ватутіна і перейменувати вулицю Ватутіна.

Хто за те, щоб не перейменовувати вул. Ватутіна, прошу голосувати: хто «за»? – 7, «Проти»? - 6 «Утримався»?- 1.

провул. Ярославського (Північно-Східний мкр-н, до 10 жилих будинків,)

Гур'єва Н.Ф.: Вікіпедія на наш запит визначила 4 особи з прізвищем Ярославський. В честь кого названа вулиця невідомо (лист-відповідь з Музейного центру додається). Але заявник в своєму листі зазначає Омеляна Ярославського, який в 20х-30х роках 19ст. був член центральної контрольної комісії иа Президії ЦКК ВКП (Б), член комісії партійоного контролю та Бюро КПК, очолював антирелігійну комісію та ін.

Голобородько В.В.: в 50-60рр. існувала тенденція називати вулиці прізвищем, без імені. Навряд, чи в той час партійні діячі назвали б вулицю іменем якогось провінціального архітектора. Думаю, що це була постать Омеляна Ярославського, який однозначно підпадає під декомунізацію.

Голова комісії: інших пропозицій не буде?

Хто за те, щоб перейменувати провул. Ярославського, прошу голосувати: хто «за»? –14 «Проти»? – немає. «Утримався»?- немає.

провул. Краснодонців (Заводський мкр-н, великий мкр-н)

Гур'єва Н.Ф.: ще раз переглянувши сторінки історії, не знаходжу причини для перейменування провулку Краснодонців: підпільники-молодогвардійці.

Таран Т.О.: підтримую, це була чисто антифашистська організація молоді.

Голова комісії: інших пропозицій не буде?

Хто за те, щоб не перейменовувати провул. Краснодонців, прошу голосувати: хто «за»? –13 «Проти»? – 1. «Утримався»?- немає.

V. УХВАЛИЛИ:

1. Залишити без змін (не перейменовувати) назви топонімів: вул. Трудових Резервів, вул. Зої Космодем'янської, вул. Ватутіна, провул. Краснодонців.
2. Враховуючи вимоги законодавства по декомунізації провул. Ярославського перейменувати.
3. Питання перейменування провулку розглянути на наступному засіданні комісії.
4. Членам комісії підготувати письмові пропозиції щодо нової назви провулку Ярославського.

Голова комісії: порядок денний вичерпаний, дякую за увагу.

Голова топонімічної комісії,
керуючий справами виконавчого
комітету міської ради **Сергій ЗАВАЛІЙ**

Секретар топонімічної комісії,
головний спеціаліст відділу
внутрішньої політики міської ради **Наталія ГУР'ЄВА**